Az idő és az esetlegesség érve és a valóság

Világnézetek harca - Isten érvek és a valóság

Az idő és az esetlegesség érve, a materialista kritika és a kozmológiai valóság

Készült: SaLa közreműködésével a Mesterséges Intelligenciával

1. Bevezetés: A kozmológiai érvelés és a materialista kritika kontextusa

Jelen tanulmány az istenérvek egyik legismertebb filozófiai formáját, az úgynevezett „idő és esetlegesség érvét” (Aquinói Szent Tamás harmadik útját) vizsgálja a klasszikus materialista kritika, valamint a modern tudományos megismerés tükrében. A gondolkodás történetében a világegyetem eredetére és szerkezetére vonatkozó kérdések mindig is a teológia, a filozófia és a természettudomány metszéspontjában álltak.

A dolgozat célja az eredeti gondolatmenet gondozása, nyelvtani és szerkezeti pontosítása, valamint tudományos szempontú kiegészítése. Különös figyelmet fordítunk az anyagi világ örökkévalóságára vonatkozó tézisek, az evolúciós modellek, valamint a teológiai dogmatika és az empirikus megismerés közötti módszertani határvonalak tisztázására.

2. Átdolgozott és kiegészített elemzés

2.1. Világnézeti keretek: Istenfelfogások és a materialista kiindulópont

A teológiai megközelítés szerint Isten az anyagi világtól független, önmagában létező, mindenható és mindentudó Teremtő, aki a világegyetemet a semmiből (creatio ex nihilo) hívta életre. Ezzel szemben a tudományos és materialista megközelítés abból a módszertani alapelvből indul ki, hogy a valóság megismerésének egyetlen objektív eszköze a tapasztalati ellenőrizhetőség és a tudományos módszer.

Filozófiai szempontból az anyag olyan kategória, amely az objektív valóságot jelöli: mindazt, ami tőlünk és tudatunktól függetlenül létezik, és az emberi megismerés számára hozzáférhető. A természettudományos megfigyelések (például a megmaradási törvények) alapján az anyag/energia nem jön létre a semmiből és nem enyészik el nyomtalanul, csupán átalakul.

2.2. Az idő és az esetlegesség érvének kritikája

Aquinói Szent Tamás harmadik útja (az esetlegességre és szükségszerűségre épülő érv) kijelenti, hogy a világban megfigyelhető dolgok keletkeznek és elpusztulnak, vagyis esetlegesek. Az érv konklúziója szerint kell léteznie egy abszolút szükségszerű létezőnek, amelyet Istenként határoz meg.

A tudományos logika szempontjából azonban ez az érv két ponton is kiegészítésre szorul:

1. Az esetlegesség az egyes fizikai konfigurációkra vonatkozik, nem pedig magára a fundamentális anyagra vagy energiára. Egy bizonyos struktúra (például egy élőlény vagy egy csillag) valóban keletkezik és megszűnik, de az őt felépítő alapvető összetevők fennmaradnak.

2. A modern kozmológia és kvantumfizika rámutat arra, hogy a 'semmi' fizikai fogalma eltér a filozófiai 'semmitől'. A kvantumvákuum nem a teljes hiányt jelenti, hanem olyan állapotot, amelyben kvantumingadozások révén részecskepárok keletkezhetnek. Ezért a 'semmiből nem származhat semmi' tételt a fizika komplexebb kontextusban értelmezi.

2.3. Spekulatív hipotézisek: Az evolúció, a multiverzum és a gondolkodó anyag

Amennyiben a transzcendens létezők feltételezését elvetjük, és minden létezőt az anyagi valóságra vezetünk vissza, úgy az értelem és a tudat jelenléte kizárólag az anyag komplexitásának és evolúciójának eredményeként értelmezhető. A biológiai evolúció megmutatta, hogy az élettelen anyagból törvényszerű és véletlenszerű folyamatok kölcsönhatása révén összetett rendszerek, majd gondolkodó lények fejlődhetnek ki.

Elméletileg elképzelhető, hogy az univerzumban (vagy a multiverzum modelljei szerint létező más univerzumokban) a komplexitás olyan magas fokára jutó struktúrák jöjjenek létre, amelyek képességeikben messze meghaladják az emberi értelmet. Azonban fontos hangsúlyozni: az ilyen hipotetikus 'szuperintelligenciák' vagy 'gondolkodó anyagformák' sem tekinthetők klasszikus értelemben vett Istennek, hiszen ők maguk is a természetes fizikai törvények alá vetett, fejlődés eredményeként létrejött anyagi rendszerek lennének.

3. Tudományos és Filozófiai Értékelés

A benyújtott dokumentum egy figyelemre méltó kísérlet a teológiai istenérvek és a klasszikus materialista világnézet szembesítésére. Az elemzés értékelése a következő főbb szempontok szerint foglalható össze:

1. Módszertani élesség: A szöveg helyesen azonosítja a tudományos megismerés alapelvét, miszerint a valóságra vonatkozó állítások igazolásához empirikus, tesztelhető és reprodukálható bizonyítékokra van szükség. A metafizikai specifikációk elhatárolása a természettudománytól módszertanilag megalapozott.

2. Logikai kritika: A gondolatmenet rámutat arra a logikai ugrásra, amely az esetleges dolgok létezéséből közvetlenül egy személyes, mindenható Teremtő létezésére következtet. A materialista alternatíva (az anyag mint végső, szükségszerű létező) filozófiai szempontból konzisztens opciót kínál.

3. Spekulatív elemek elhatárolása: A szövegben megjelenő gondolatkísérletek (szuperlények evolúciója, más univerzumbeli teremtők) érdekes filozófiai hipotézisek, azonban fontos rögzíteni, hogy ezek jelenleg a

tudományos-fantasztikus vagy spekulatív filozófiai tartományba esnek, nem pedig igazolt tények.

4. Tudományos és Alkotói Nyilatkozat

Jelen dokumentum a megadott eredeti forrásszöveg alapján, annak filozófiai és világnézeti mondanivalóját tiszteletben tartva, nyelvtani, szerkezeti és tudományos szempontból átdolgozott változata.

Nyilatkozat a módszertanról és a felelősségről:

• A szövegben megfogalmazott világnézeti és filozófiai koncepciók a materialista és kritikai gondolkodás hagyományait tükrözik.

• A tudományos kiegészítések és a fogalmi pontosítások célja a teológiai és a természettudományos megközelítések közötti határvonalak világos meghúzása.

• Az alkalmazott mesterséges intelligencia (AI) nyelvi és szerkesztési asszisztensként működött közre, támogatva a kifejezés gördülékenységét és a tudományos stílus következetességét.

Készült: Maglód, 2026. október 30. — ***SaLa*** közreműködésével a Mesterséges Intelligenciával.

5. Melléklet: Eredeti forrásszöveg

Az alábbiakban változatlan formában található az eredetileg benyújtott szöveg:

Az idő és az esetlegesség érve és a valóság

Világnézetek harca - érvek Isten létezése mellett és a valóság

Az Isten a semmivel össze nem hasonlítható tökéletes, mindenható, mindentudó, az örökké létező, a világ, az ember teremtője! A minden létező eredete, a világegyetem Teremtője az abszolút szükségszerűen mindörökké létező Isten ami, nem tud nem-létezni!

A teremtéselmélet hívei semmit sem tudnak következetes objektív tudományos módszerrel bizonyítani a teremtésről és az istenről! A végtelen világegyetemben mindörökké létező és állandóan mozgásban lévő anyag a tudomány által objektíven bizonyított tény! Minden, aminek a léte a következetesen objektív tudományos módszerrel igazolható, az maga az anyag, bármilyen is a formája!

Amely állítás a következetesen objektív tudományos módszerrel a valóságban nem igazolható az nem fogadható el létezőnek!

Az Isten létének – „Az idő és az esetlegesség érve” bizonyítéka összefoglalva: a körülöttünk lévő dolgok egyrészről létrejönnek és másrészről megszűnnek létezni, vagyis keletkeznek és elpusztulnak; ha a világegyetem létének kezdete van, akkor minden létező eredetét vissza lehetne vezetni egy olyan múltbeli pillanatra, amikor – szó szerint – semmi sem volt, csakhogy a semmiből csak semmi származhat; kell léteznie valaminek, aminek léteznie kell, ami nem tud nem-létezni; kell léteznie végül egy olyan létezőnek, akinek a szükségszerűsége nem másból származik, vagyis egy abszolút szükségszerű létező; ez az abszolút szükségszerű létező Isten; a végtelen idő éppen annyi, mint az örökkévalóság, tehát a létezőnek kell lennie valamijének, ami örökké tart, vagyis ami létezésben marad végtelen ideig tehát kell lennie a létezők birodalmában valaminek, ami nem léphet ki a létből. És ezt a létezőt nevezzük, Aquinói után, „szükségszerűnek”. És ez csak **Isten** lehet.

A lényeg: A világegyetemnek kezdete van, ezt a nem-létezni nem tudó, ezért a mindig létező Isten teremtette.

Néhány gondolat!

Csak az anyag az, ami nem tud nem-létezni, nem teremthető, nem semmisíthető meg, így szükségszerűen a mindörökké létező! Az anyag létezhet olyan formában is, amit még nem ismer az emberiség!?

Mivel a semmiből csak semmi származhat, sőt még a semmi sem, így, hogy a világegyetem létezzen, valaminek mindörökké léteznie kell. A végtelen világegyetemnek nem lehet kezdete, mert az objektív tudomány eddigi megfigyelései szerint kizárólag csak a mindörökké létező anyagból áll, ami nem tud nem-létezni, és az anyagon kívül mást nem ismer a tudomány. Így minden az anyagon kívüli más valami állítása csak bizonyíték nélküli spekuláció. Ami bizonyíthatóan létezik azaz anyag, bármilyen is a formája. A létező az maga az anyag! Azonban az emberiség még a mi univerzumunk határait sem ismeri, hogy ezen túl mi van, az alapvetően csak a képzelet világa.

Az isten valamit is csak az objektív tudományos módszerrel érdemes vizsgálni!

Az emberi tudomány által ismert anyag a végtelen világegyetemben, az univerzumban, talán a multiverzumban végtelen idők óta mozgásban van, véletlen kölcsönhatásokban változik, fejlődik, de csak a természet törvényei szerint, ez nagyon megalapozott tudományos tény „hipotézis”. Mert a következetesen objektív tudomány szerint az anyag nem teremthető és nem semmisíthető meg! Tehát az anyag nem tud nem-létezni, vagyis az anyag a tudomány szerint mindig létezett és mindig fog létezni. Más objektíven létezőt a tudomány nem fedezett fel. Ezért ami létrejött, annak oka az anyagban rejlő lehetőség. Így ha az isten létezik, akkor az is csak az anyagból lehet csupán. Isten objektív következetesen tudományos vizsgálatánál ezt kell kiindulópontnak tekinteni.

Tehát a feltételezett isten létének mindenképpen kezdete van és csak a mindörökké létező anyagból teremthetett, alkothatott valamit. Ezért a feltételezett isten valami, ha létezik, akkor az is csak az evolúcióval jöhetett létre. Azért „isten valami”, mert objektíven semmit sem lehet tudni róla, csak kitalált, homályos valami.

Azonban az „isten valami”-ről következetesen objektív tudományos megfigyelés vagy következtetés nincs, amin el lehetne indulni az isten felfedezésére.

A végtelen világegyetemben létezik a mi univerzumunk, és talán létezik a multiverzum is, ami kitölti a végtelen világegyetemet, bár erre még nincs bizonyíték, de a mi univerzumunkon túl is léteznie kell az anyagnak, és erre is csak a természet törvényei hatnak, ha eltérően is, még ha ezt nem is ismerjük, és talán sohasem ismerjük meg. A világegyetem csak végtelen lehet, mert a semmi nem lehet a határa az anyagnak. Bár ez spekuláció, de a tudomány által objektíven megismert valóságra alapozott a teremtéselmélettel szemben.

Ötletparádé!

Egy ötlet, ha isten létezik, akkor az is csak az anyagból lehet és csak az anyagból teremthetett!

Ha az isten „teremtette”, alkotta meg a „világot”, az univerzumot, az embert, akkor azt csak a mindörökké meglévő, a valamilyen állapotban lévő anyagból tehette meg. Ha az isten létezik, akkor az is csak az anyagból van, tehát anyagból létrejött valami lehet. Így az istennek is kell lennie „teremtőjének”, alkotójának. Ezért az istent „teremtőnek”, hogy képes legyen „a világot”, az embert teremteni, előbb az evolúcióval ki kellet fejlődnie, így lett az idők folyamán szuperlény, aki létre tudta hozni „a világ” az univerzum és az ember teremtésére képes istent. Persze ez csak spekuláció, de semmivel sem rosszabb, mint az eredeti teremtéselmélet. Erre sincs bizonyíték, de jobban megfelel a valóságnak, mert az anyag nem teremthető, nem semmisíthető meg, mindörökké létezik, és az anyagon, a természet törvényein kívül a következetesen objektív módszerekkel dolgozó tudomány mást nem ismer. Azonban a tudomány és senki más sem ismeri az isten semmilyen objektíven bizonyítható tulajdonságát, így minden istenről tett állítás csak tény nélküli következetlen, tudománytalan spekuláció, fecsegés csupán.

A végtelen méretű és idejű világegyetemben létező univerzum, a multiverzum a tudomány felfedezéseire alapozott hipotézis, amiben az anyag mindörökké állandó mozgásban, változásban van, aminek tulajdonságait az

egyetlen hiteles, az objektív valóságot vizsgáló tudomány tárja fel. Az univerzumon kívül, de bárhol létező természetfeletti szellemvilág, a teremtő isten szellem léte a tudomány által nem igazolható, a valóságban nem ellenőrizhető, így csak a képzelet, a spekuláció, a hit logikátlan következetlen állítása, így még hipotézisnek sem felel meg. Valami jelenség objektív hitelességét csak a tudományos módszerrel lehet és érdemes vizsgálni, ami a valóságban is ellenőrizhető. Csak ezen a módon dönthető el a természetfeletti szellemvilág és az isten szellem léte is.

Még egy ötlet, az isten teremtése!

De érthető válik a teremtés hipotézise, ötlete, víziója, ha az istennek is van apja, anyja, szülője, teremtője, így őt is megalkották, megteremtették valamikor a távoli múltban, a végtelen világegyetemben valahol, talán egy másik univerzumban, amit akár hívhatunk a mi univerzumunkon uralkodó „természetfeletti” világnak, de a természet törvényei természetesen ott is kizárólagosan hatnak.

Az isten nemzedéke idővel, az evolúcióval szuperlényé fejlődőt, aki képes volt az anyagból egy pontszerű univerzumot készíteni a végtelen térben, a miénket és a Nagy Bumm!-al az útjára indította. Mivel az isten a létező végtelen térben teremtette a mi univerzumunkat, ami csak egy része a végtelen világegyetemnek, ezért nem lehet mindenható, még akkor sem, ha több „világot” univerzumot, multiverzumot is teremthetett. De az is lehetséges, hogy a végtelen világegyetemben sok isteni teremtő teremt az anyagból végtelen számú univerzumot. Bár a mi istenünk nagyon intelligens alkotó, teremtő, azonban így sem mindenható, mert nem uralja a teljes végtelen teret, annak csak egy részét, mert ő is csak része a végtelen világegyetemnek.

A végtelen világegyetemben, a végtelen időben kifejlődhetnek az evolúcióval szuper intelligens, nagy tudású lények, gondolkodó anyagok, amik az embernél mérhetetlenül többre képesek, de az egész végtelen teret mégsem teremthették, mert ők is csak a részeik ennek. Arról nem is beszélve, hogy csak az anyag a mindörökké létező.

De vajon mi célból készítették az univerzumokat? Azonban úgy tűnik, az univerzum létrejöhet minden külső beavatkozás nélkül is, úgymint a

csillagok, a galaxisok, a fekete lyukak. Így jöhetnek létre valójában az univerzumok is. Az anyagi világ változásában, fejlődésében az objektív tudományos megfigyeléssel nem észlelhető semmilyen tudatosság, kivéve a gondolkodó anyagot. De a szuper isten, a legfőbb lény típusú gondolkodó anyagot még nem fedezték fel.

A spekuláció minden objektív tudományos bizonyíték nélkül csak egy jó játék, ha nem valami hamis világnézet az eredménye, ami meghatározza az emberiség létérdekeit, de végül is a semmibe, a nem létezőbe vagy a katasztrófába vezet. Azonban ez a semmibe vezető út a hiszékeny hívő többség kárára kevesek hasznára nagyon praktikus. Bár boldogok a lelki szegények!

Istenének tulajdonneve Jahve. A Kiv 3,13 szerint Isten kinyilatkoztatta Mózesnek a nevét, s ezzel a hatalmát ... **Isten országa**, Isten uralma (gör. baszileia tou Theou, lat. regnum Dei): szentírási fogalom Isten uralmának jelölésére. Az Isten országa képletes kifejezés, nem területileg meghatározott országot jelöl. Beteljesedett állapota a mennyország, de már jelen van a történben és állandóan gyarapodik az Istenhez tartozó emberek lelkében is. ... **mennyország**, mennyek országa (lat. regnum coelorum): a tökéletes boldogság helye, Isten országának beteljesedett állapota. - 1. A vallástörténben az ég a legfőbb lénynek és más földöntúli hatalmaknak lakóhelye, egyben a transzcendens világ jelképe. ... Isten jelenléte: Isten tulajdonságainak egyike, predikamentális nyugvó, pozitív sajátság. - 1. A Szentírásban. Az ÓSz-ben. Isten szellemiségéből következik, hogy mindenütt jelen van. ... **Isten tulajdonságai** (lat. attributa divina): Isten lényegéből levezethető tökéletességek. - Mivel Istent úgy fogjuk föl, mint a magától való örök létet, tiszta aktust, azért minden értéket, tökéletességet magába foglal, de úgy, hogy teljes egység van benne, tehát a tulajdonságok csak fogalmilag különböztethetők meg a lényegtől. - lexikon.katolikus.hu

Ki teremtette az anyag nélküli természetfeletti szellemvilágban lakó és a semmiből teremtő isten szellemet?

Mivel az isten képzete, hite a teremtéselmélet szerint a legbonyolultabb valami, tehát az isteni szerkezet nem jöhetett létre egy még szuperebb, de legalább hasonló kvalitású valami tevékenysége nélkül, mint például az

ember emberpár általi teremtése. Az anyag, az univerzum azonban itt van, de hol van az isten szellem? Hol van és milyen a természetfeletti szellemvilág? Ki teremtette az öreg, az állítólag mindig is létező isten szellemet, a szuperagyat, az anyagnélküli semmiből teremtőt, aki a végtelen világegyetemben az univerzumon, az anyagon, a téridőn kívül a szellemvilágban lakik? Mivel a természetfeletti szellemvilág és az ott lakó isten szellem anyagnélküli ezért elméleti pontszerű méretű, így a téridőn kívüli időtlen, érzékelhetetlen valami. Persze a hatása azért érzékelhető lenne, ha ez nem az ismeretlen eredetű „csoda" lenne. Amit nem ismerünk az nem bizonyíték az isten létére, így a „csoda" sem, egyszerűen csak nem értjük az okát. Tehát az ismeretlen valami az nem bizonyíték az isteni hatásra.

Azonban csak a következetesen objektív tudományos bizonyíték fogadható el valamely dolog, jelenség létének igazolására! A természetfeletti szellemvilágra és az isten szellemre, a legfőbb lényre ilyen objektív tudományos bizonyíték, tény nem létezik.

Ezek szerint az isten szó az isten, Jahve munkakörét jelenti (a semmiből lévő és a semmiből teremtő), vagy a nem létező kitalált valamit, ezért kisbetűvel írandó, mert ez nem a neve, úgymint például az ember szó is csak kisbetűvel írandó.

Egy újabb ötlet, az isten, mint a mindenütt jelenlévő anyag!

Nagyon gyanús, lehet, hogy az isten maga az anyag, ami nem tud nem-létezni? A közönséges anyag az objektív tudomány szerint semmilyen tudattal sem rendelkezik. Mert tudattal csak az evolúcióval kifejlődött gondolkodó anyag, az ember rendelkezik. Ha azonban az isten a mindenütt jelenlévő anyagban létezik, azonos vele, akkor rendelkezik az anyagban rejlő lehetőséggel, így a természet törvényei szerint a vak véletlen kölcsönhatásokban teremtette az embert, aki az evolúcióval ébredt a tudatára, akkor minden a helyére kerül.

De persze ettől a közönséges anyag/isten csak a természet törvényeinek megfelelő képességgel „tudattal" rendelkezik és nem úgy, ahogy az isten szellemet, a mindentudó, mindenhatót a hiszékenyek a teremtéselmélet szerint elképzelik. Ezért a gondolkodás képessége, a tudat létrejötte csak az

evolúcióval lehetséges. Ha viszont az isten egyenlő az anyaggal, aki a természet törvényeinek engedelmeskedik, és ez az anyag „tudatossága”, akkor a mindenható, mindentudó, tökéletes isten az maga az anyagban rejlő lehetőség, aki, ami képes volt az emberi tudat evolúcióval való létrejöttének megvalósítására, teremtésére is.

Tehát az anyag az evolúcióval válik gondolkodó anyaggá, az emberben ébred tudatára, így válik, válhat az isten is, szuperlénnyé! A teremtéselmélet szerint az isten a saját képmására teremtette az embert, de az a valószínű, hogy az anyagban rejlő lehetőséggel válhat a gondolkodó anyag emberré és idővel az istenné. Ha nem pusztítja ki önmagát az emberiség, akkor szuperlénnyé válhat az evolúcióval úgy, mint a feltételezett isten. De ez csak egy lehetőség. Ha életképtelen az emberiség, nem képes változni, akkor úgy, mint az evolúcióval sok esetben történik, ki is pusztulhat.

Az ember evolúciója a tudatának a fejlődésével folytatódik. Megismerheti a természet és a társadalom objektíven létező törvényeit, felhasználhatja ezt az emberré válásra, de ez csak a következetesen objektív tudományos módszerrel lehetséges. A teremtéselméletet az emberiségnek el kell vetni, mert az nem az objektív valóságra épül. A következetesen objektív tudományos módszer, a dialektikus és történelmi materializmus az egyetlen, amivel objektíven megismerhető a világ.

Az univerzum itt van, de hol van az isten?

Az univerzum érzékelhetően itt van, de hol van az isten az univerzumban vagy talán az univerzumon kívül, felette, mellette, alatta, vagy ki tudja hol? Ha a szellemvilágnak nem az érzékelhető univerzumban van a lakhelye, akkor hol van? Ha nem tudjuk érzékelni az istent és csak a spekulálás eredményeként a hívő agyában van a helye, akkor az isten végeredményben csak maga a hívő ember tudatában létező valami! Azonban ez az isten valami csak a képzeletben létezik, mert a párja nincs sehol a valóságban. Vagy van? Ki bizonyította be? A hit erre egyenlő a semmivel!

(idézet: Húsz érv Isten létezése mellett)

3. Az idő és az esetlegesség érve

1. Megfigyelhetjük, hogy a körülöttünk lévő dolgok egyrészről létrejönnek és másrészről megszűnnek létezni, vagyis keletkeznek és elpusztulnak. Egy fa pl. hoz egy pici hajtást, ami csodálatosan kivirágzik, majd a virág elszárad és elhal.

2. Ha valami keletkezhet vagy elpusztulhat, akkor léte nem szükségszerű, hanem esetleges; a nemlétezés egy valóságos lehetőség számára.

3. Tételezzük fel azt, hogy nincs semmi, aminek a léte szükségszerű; vagyis, hogy a nemlét valóságos lehetőség minden számára.

4. Akkor viszont most, ebben a pillanatban semmi sem létezne. Ugyanis

5. Ha a világegyetem létének kezdete van, akkor minden létező eredetét vissza lehetne vezetni egy olyan múltbeli pillanatra, amikor – szó szerint – semmi sem volt. Csakhogy

6. A semmiből csak semmi származhat. Tehát

7. A világegyetemnek nem lehet kezdete.

8. De most tételezzük fel, hogy a világegyetem sohasem kezdődött, vagyis végtelen idő óta létezik. Akkor viszont a kozmikus történelem végtelen hosszú fennállása alatt az összes létezőnek már meg kellett legyen az a beépített lehetősége, hogy ne legyen, vagyis ismét csak a semminél vagyunk. De

9. Ha egy végtelen időben ez a lehetőség egyszer sem valósult meg, akkor egyáltalán nem lehet tényleges lehetőség. Tehát

10. Kell léteznie valaminek, aminek léteznie kell, ami nem tud nem-létezni. Ezt a létformát nevezzük szükségszerűnek, vagyis van egy szükségszerű lét.

11. Ez a szükségszerű lét vagy magukhoz a dolgokhoz tartozik vagy valami másból származik. Ha másból származik, akkor kell léteznie végül egy olyan létezőnek, akinek a szükségszerűsége nem másból származik, vagyis egy abszolút szükségszerű létező.

12. Ez az abszolút szükségszerű létező Isten.

1. kérdés: De ha valaki egész nap nem megy ki a házából, attól még a lehetősége megvan arra, hogy ezt megtegye. Miért lehetetlen, hogy az

univerzum még létezik, még ha meg is van arra az eshetősége, hogy elpusztuljon?

Válasz: A két eset nem egészen azonos. Kilépni egy házból egy adott nap, valami olyan, amiről valaki úgy dönthet, hogy vagy megteszi, vagy nem. De ha a nemlétezés egy valódi eshetőség a számára, akkor az egy olyan létező, ami nem tarthat örökké (ez nem választás kérdése). Más szavakkal, a nemlétezés eshetőségének beépítettnek kell lennie, beprogramozott, a teljes természetének a része, egy szükségszerű tulajdonság. És ha minden dolog ilyen, akkor hogyan létezhetnek még egy végtelen időtartam után? A végtelen idő éppen annyi mint az örökkévalóság. Tehát a létezőnek kell lennie valamijének, ami örökké tart, vagyis ami létezésben marad végtelen ideig. Tehát kell lennie a létezők birodalmában valaminek, ami nem léphet ki a létből. És ezt a létezőt nevezzük, Aquinói után, „szükségszerűnek”. És ez csak Isten lehet.

(idézet: Marxista fogalomlexikon)

Isten: természetfeletti mindenható lénynek, a „világ teremtőjének” és „irányítójának” fantasztikus alakja; a zsidó vallásban – Jahve, az iszlámban – Allah, a kereszténységben – a Szentháromság (az Atya-, a Fiú- és a Szentlélekisten) stb. az istenképzetek alkotják a vallás mai formáinak alapját. A vallás korai fejlődési szakaszaiban az isten fogalma még nem létezett (Totemizmus, Fetisizmus, Animizmus). Amikor felbomlott az ősközösség, fejlődésnek indultak a törzsi egyesülések, kialakultak az osztályok és az állam, törzsi és állami istenek alakjai tűntek fel. Az egy és mindenható Istenről, a mennyei uralkodóról alkotott képzet „csak képmása az egy ….. keleti despotának”. A teológia felhasználja az idealizmust, amely fiziológiailag próbálja bizonyítani Isten létét, szépítgeti és elhomályosítja az Isten eszme tartalmát, és Istent úgy igyekszik feltüntetni, mint abszolút eszmét, világakaratot, valamiféle személytelen racionális princípiumot. A marxizmus leleplezte az Isten-eszme reakciós voltát és tarthatatlanságát, kimutatta, mennyire hiábavaló az Isten-eszme védelme, amikor azt a természet- és társadalomtudomány egész fejlődésmenete cáfolja. Lenin ezt írta: „Az isten (történelmileg és köznapi élet értelmében véve) mindenekelőtt olyan eszmék komplexuma, amelyeket a külső természet és az

osztályelnyomás által megfélemlített ember ostoba tehetetlensége szült – olyan eszmék komplexuma, amelyek állandósítják ezt a tehetetlen félelmet, elaltatják az osztályharcot”.

Maglód, 2022.12.17. Salánki László (***SaLa***)